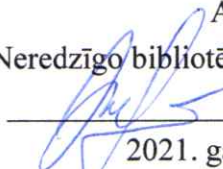

APSTIPRINU
Latvijas Neredzīgo bibliotēkas direktore

A. Jākobsone
2021. gada 30. jūnijā

**Latvijas Neredzīgo bibliotēkas
GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS
2020**

Saturs

1. Pamatinformācija.....	3
1.1. Iestādes juridiskais statuss un struktūra	3
1.2. LNERB funkcijas un darbības virzieni	4
1.3. Pārskata gada galvenie uzdevumi	4
2. Finanšu resursi un iestādes darbības rezultāti	4
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums	4
2.2. Būtiskākie pakalpojumi, uzlabojumi pakalpojumu pieejamības un kvalitātes nodrošināšanā .	7
3. Personāls.....	11
4. Komunikācija ar sabiedrību.....	12
4.1.Sadarbība ar valsts un pašvaldības iestādēm un nevalstisko sektoru.....	12
4.2.Pasākumi sabiedrības informēšanai un izglītošanai.....	12
5. Nākamajā gadā plānotie pasākumi	14
5.1. Iepriekšējā gadā uzsākto pasākumu turpināšana.....	14
5.2. Galvenie nākamā gada uzdevumi un pasākumi	14

1. Pamatinformācija

1.1. Iestādes juridiskais statuss un struktūra

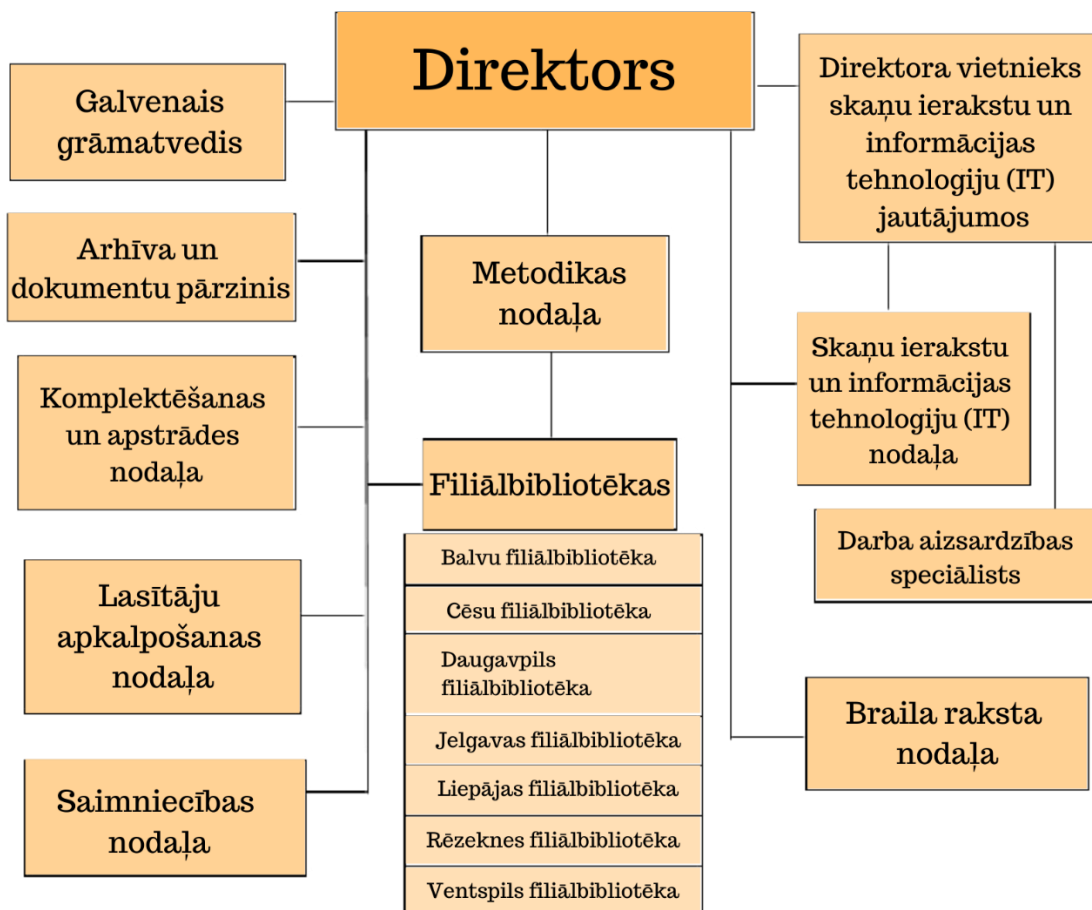
Latvijas Neredzīgo bibliotēka (turpmāk LNerB) ir Kultūras ministrijas pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde, kas veic divējādas – publiskās un specializētās bibliotēkas funkcijas.

Tās darbības mērķis ir sniegt informāciju un pakalpojumus ikvienam bibliotēkas lietotājam. Personām, kuras atbilst Autortiesību likuma 22.¹ panta pirmās daļas kritērijiem, nodrošina cilvēktiesības brīvi, neierobežoti saņemt kvalitatīvu informāciju pielāgotā formātā, sniedzot bezmaksas pakalpojumus šajā jomā.

LNerB savu darbību īsteno, pamatojoties uz „Bibliotēku likumu”, LNerB nolikumu, LNerB darbības stratēģiju 2017.–2020. gadam un LR Kultūras ministrijas stratēģijas un plānošanas dokumentiem.

Bibliotēka Rīgā atrodas Strazdumuižā, iekļaujoties vienotā infrastruktūrā ar organizācijām un iestādēm (Latvijas Neredzīgo biedrība, Neredzīgo biedrības rehabilitācijas centrs, Strazdumuižas dienas centrs, Rīgas Strazdumuižas vidusskola un speciālā pirmsskolas izglītības iestāde bērniem ar redzes traucējumiem), kas darbojas redzes invalīdu vajadzībām. Bibliotēka ar 7 tās filiālēm (Balvos, Cēsīs, Daugavpilī, Jelgavā, Liepājā, Rēzeknē, Ventspilī) ir nozīmīgs informācijas, kultūras, izglītības, saskarsmes un sociālās integrācijas centrs personām, kuras ir neredzīgas, ar redzes traucējumiem vai citādām lasīšanas grūtībām, nodrošinot tām kultūras un informācijas pieejamību piemērotā veidā. LNerB ir lielākais pielāgotās literatūras resursu nodrošinātājs Latvijā.

Bibliotēkas organizatoriskā struktūra 2020. gadā

1.2. LNERB funkcijas un darbības virzieni

LNERB **mērķis** ir sniegt informāciju un pakalpojumus ikvienam bibliotēkas lietotājam. Personām, kuras ir neredzīgas, ar redzes traucējumiem, uztveres traucējumiem vai citādām lasīšanas grūtībām, kā arī personām, kuras fizisku traucējumu dēļ nespēj noturēt grāmatu, rīkoties ar to, fokusēt skatu vai kustināt acis tādā mērā, kāds parasti būtu nepieciešams lasīšanai (Autortiesību likuma 22.1 panta pirmā daļa), bibliotēka nodrošina cilvēktiesības brīvi, neierobežoti saņemt kvalitatīvu informāciju pielāgotā formātā, sniedzot bezmaksas pakalpojumus šajā jomā.

Bibliotēkai ir šādas **funkcijas**:

- darboties kā izglītības, kultūras un sociālās integrācijas centram;
- uzlabot dzīves kvalitāti personām, kuras nevar lasīt parasto iespiedrakstu;
- nodrošināt pieejamību bibliotēkas krājumā esošajam kultūras mantojumam un daudzpusīgiem pakalpojumiem;
- veikt informācijas reproducēšanu un nodrošināt iespēju saņemt informāciju bibliotēkas lietotājiem pielāgotā veidā (Braila rakstā, palielinātā drukā un audio formātā).

1.3. Pārskata gada galvenie uzdevumi

2020. gadā izvirzīti šādi galvenie uzdevumi:

- Sagatavot saturiski kvalitatīvus un daudzpusīgus informācijas resursus, nodrošināt to izmantošanu plašam lietotāju lokam Latvijā.
- Nodrošināt pielāgoto informāciju personām, kuras ir neredzīgas, ar redzes traucējumiem vai citādām lasīšanas grūtībām:
 - reproducējot grāmatas audiogrāmatās, Braila rakstā, palielinātā drukā un kombinētos pielāgojumos;
 - ieskaņojot audiožurnālus latviešu un krievu valodās;
 - sagatavojot brošūras, informatīvos materiālus Braila rakstā.
- Nostiprināt sadarbību ar sociālajām institūcijām – sociālās aprūpes centriem, pansionātiem un biedrībām, ar mērķi – nodrošināt pielāgoto informācijas resursu pieejamību iedzīvotājiem ar redzes traucējumiem vai citādām lasīšanas grūtībām un uzlabot bibliotēkas sniegto pakalpojumu kvalitāti.
 - Noslēgt vienošanās par sadarbību starpbibliotēku abonementa (SBA) ietvaros
 - Uzsākt Pētniecības datubāzes izstrādi un uzsākt krājuma digitalizācijas procesu.
 - Sakarā ar strauju Covid-19 vīrusa izplatību Latvijā Ārkārtējās situācijas periodā piedalīties Kultūras ministrijas rīkotajā akcijā #Ēkultūra.
 - Īstenot telpu remontdarbu otro kārtu Daugavpils filiālē.
 - Uzlabot krājuma kvalitāti un organizāciju.

2. Finanšu resursi un iestādes darbības rezultāti

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas darbība 2020. gadā finansiāli tika nodrošināta valsts budžeta programmā "21.00.00 Kultūras mantojums".

Nr.p.k.	Finansiālie rādītāji	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	684883	754430	758107
1.1.	dotācijas	681553	754400	758077
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	0	0	0
1.3.	transferti	1762	0	0
1.4.	ziedojumi un dāvinājumi	1568	30	30
2.	Izdevumi (kopā)	684895	754557	758234
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	679578	751030	754369
2.1.1.	kārtējie izdevumi	679578	751030	754369
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	5317	3527	3865

Finanšu resursi

LNERB finanšu resursu 2020. gada faktiskā izpilde 658107 EUR, salīdzinot ar 2019. gadu, ir palielinājusies par 73224 EUR jeb 10,7%.

2020. gada valsts budžeta dotācija tika palielināta, lai nodrošinātu atalgojuma pieaugumu speciālistiem vismaz līdz 930 EUR mēnesī. Izdevumi atlīdzībai, salīdzinot ar iepriekšējo periodu, palielinājušies par 77 427 EUR jeb 13,6%.

Izmaiņas likumā/plānā gadam veiktas sakarā ar papildu finansējuma 3677 EUR piešķiršanu pielāgotās literatūras reproducēšanas apjoma palielināšanai. Sakarā ar bibliotēkas mērķauditorijas paplašināšanos, jaunu bibliotēkas ārējās apkalpošanas punktu izveidošanu un sadarbības attīstību starpbibliotēku abonementa ietvaros ar pašvaldību publiskajām bibliotēkām, ievērojami palielinājies pieprasījums pēc pielāgotās literatūras – audiogrāmatām un grāmatām palielinātajā drukā. Izmantojot piešķirto papildfinansējumu, 2020. gadā tika palielināts reproducēto grāmatu daudzums un tirāžas eksemplāru skaits, kā arī uzsākta jauna bibliotēkas pakalpojuma izstrāde - mācību grāmatu pārveide pielāgotā formātā (pielāgotā elektroniskā mācību literatūra), lai atvieglotu mācību procesu bērniem ar lasīšanas traucējumiem (t.sk. disleksiju).

Ieņēmumu/izdevumu samazinājums saistīts ar iepriekšējā gadā realizētajiem Rīgas domes IKSD un Valsts kultūrkapitāla fonda finansētajiem projektiem, bet pārskata gadā šādu finansējumu un projektu nav.

Izdevumi

2020. gada finanšu resursi izlietoti bibliotēkas darbības nodrošināšanai un funkciju izpildei:

Izdevumu postenis	Izdevumi EUR
Atlīdzība (atalgojums, darba devēja VSAOI, pabalsti, kompensācijas)	648101
Mācību, darba un dienesta komandējumi, dienesta, darba braucieni	0
Pasta, telefona un citi sakaru pakalpojumi	3444
Izdevumi par komunālajiem pakalpojumiem	20371

Iestādes administratīvie izdevumi un ar iestādes darbības nodrošināšanu saistītie izdevumi	740
Remontdarbi un iestāžu uzturēšanas pakalpojumi (izņemot ēku, būvju un ceļu kapitālo remontu)	16703
Informācijas tehnoloģiju pakalpojumi	285
Īre un noma	48266
Citi pakalpojumi	0
Krājumi, materiāli, energoresursi, preces, biroja preces un inventārs, kurus neuzskaita EKK 5000	14087
Izdevumi periodikas iegādei	2107
Budžeta iestāžu nodokļu maksājumi	265
Pamatlīdzekļi	3865
Kopā:	758234

Pārskata periodā LNerB izdevumu lielāko daļu – 85,5% sastāda darbinieku atlīdzība, t.i., atalgojums, darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, pabalsti un kompensācijas.

Ievērojama finansējuma daļa tiek izlietota bibliotēkas telpu uzturēšanai un materiāli tehniskās bāzes atjaunošanai. 9,5% no kopējiem finanšu līdzekļiem izlietoti centra bibliotēkas un septiņu filiālbibliotēku telpu nomai un komunālajiem maksājumiem. 2020. gadā uzlabots LNerB materiāli tehniskais nodrošinājums bibliotēkā Rīgā un filiālbibliotēkās - nomainīti 7 datoru monitori darbiniekiem, iegādāti 2 portatīvie datori, 2 printeri un 1 multifunkcionālā iekārta, 2 skeneri, 10 webkameras u.c. inventārs.

Pārskata periodā 12877 EUR izlietoti, īstenojot telpu remontdarbu otro kārtu Daugavpils filiālbibliotēkā. Ir veikts remonts telpās 79 m² platībā, uzlabota vides un iekārtojuma funkcionalitāte un estētiskais izskats, kā arī paplašināts un labiekārtots bērnu stūrītis.

Salīdzinot ar iepriekšējo periodu, pārskata gadā nedaudz samazinājies bibliotēkas krājuma komplektēšanai izlietotais finansējums, izdevumi grāmatu reproducēšanai bibliotēkas mērķauditorijai pielāgotajos formātos par 258 EUR samazinājušies, atsakoties no grāmatu iesiešanas ārpalpojuma un pilnībā pārejot uz iesiešanu bibliotēkas Braila raksta nodaļā.

Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums krājuma komplektēšanai (EUR):

	2018	2019	2020
Krājuma komplektēšana, t.sk.:	4778	5197	4984
- grāmatas	2812	2871	2877
- periodika	1966	2326	2107
Grāmatu reproducēšana (audioformātā, Braila rakstā, palielinātā drukā)	4456	4070	3812
Lasītāju skaits	1680	2653	3848

Līdzekļi krājuma komplektēšanai uz vienu lietotāju	2,84	1,96	1,3
--	------	------	------------

Budžeta piešķirums grāmatu komplektēšanā tiek sadalīts Rīgas un septiņu LNerB filiāļu krājumu papildināšanai. Kopumā izmantoti 2877 EUR, vadoties pēc lasītāju skaita un izsnieguma. Krājuma komplektēšanas finanses nozīmīgi papildinājusi dāvinājumu summa – 5879 EUR. Pēc Kultūras ministrijas izstrādāta rīcības plāna finansējums 3080,48 EUR apjomā piešķirts Latvijas Neredzīgo bibliotēkas krājuma papildināšanai ar augstvērtīgiem pēdējo gadu izdevumiem. Vērtīgo grāmatu iepirkuma programmu publiskajām bibliotēkām īstenoja Latvijas Nacionālā bibliotēka koordinētajā projektā “Latviešu oriģinālliteratūra Latvijas bibliotēkās”.

2.2. Būtiskākie pakalpojumi, uzlabojumi pakalpojumu pieejamības un kvalitātes nodrošināšanā

LNerB Rīgā un tās 7 filiālbibliotēkas piedāvā personām, kuras ir neredzīgas, ar redzes traucējumiem vai citādām lasīšanas grūtībām, izmantot datorus ar specializētu aprīkojumu un dažādas palielināšanas ierīces (galda lupa, videolupa un telelupa).

Informācija ir pieejama elektroniskā veidā, ieskaņota audio formātā, Braila rakstā, taustāmajā veidā (taktīlās grāmatas), palielinātā drukā, redzīgo rakstā, tā nodrošinot iespēju cilvēkiem sev piemērotā veidā izglītoties un pilnveidoties visa mūža garumā.

LNerB Rīgā un katrai filiālei ir noteiktas apkalpošanas zonas, tādējādi visā Latvijas teritorijā ir nodrošināta cilvēku, kuri nevar lasīt parasto iespiedrakstu, bibliotekārā apkalpošana.

Visi **LNerB pakalpojumi**, kā arī pasta sūtījumi redzes invalīdiem **ir bez maksas**.

2019. gada darba rādītāji

	2019	2020
Lasītāju skaits	2653	3848
Apmeklējums kopā (fiziskais + virtuālais)	108409	
Apmeklējums fiziskais	37389	35563
Virtuālais apmeklējums	71020	72248
Sociālo tīklu apmeklējums	237934	237934
Izsniegums	92224	119635
Braila rakstā reproducētas grāmatas (nosaukumi)	23	21
Palielinātā drukā reproducētas grāmatas (nosaukumi)		27
Audiožurnāli	16	17
Audiogrāmatas (nosaukumi)	190	269
Informatīvie pakalpojumi	6377	5369
Braila rakstā (A4 lapas)		
Priekšā lasīšanas pakalpojumi	1544 (1360st. 45min.)	1410 (1208st.)
Strazdumuižas radio		27 (1890st.)

Uzziņas	1937	2595
----------------	-------------	-------------

Pārskata periodā ir palielinājušies bibliotēkas pamatrādītāji – lasītāju skaits un izsniegums. Bibliotēkas reģistrēto lietotāju skaits pārskata periodā pieauga gandrīz par 45%. Tik ievērojams rādītāja kāpums saistīts ar jaunu ārējo apkalpošanas punktu izveidi un mērķtiecīgu sadarbības attīstību ar sociālās aprūpes iestādēm.

Par bibliotēkas pakalpojumu lietotājiem pārskata periodā kļuva 2032 sociālās aprūpes iestāžu klienti.

Arī audiogrāmatu izsnieguma pieaugums par 37%, kas kopumā sekmēja pozitīvu izsnieguma pamatrādītāja dinamiku, veicinot tā pieaugumu par 29%. Tas skaidrojams ar pielāgoto informācijas resursu – galvenokārt audio formātā – nodrošināšanu sociālās aprūpes iestādēm un to klientiem.

Fiziskā apmeklētāja rādītājs samazinājās par 5%, jo pārskata periodā LNerB un tās filiāles bija slēgtas (12.03.-12.05, no 21.12.2020.) Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai. Papildus tam stingru pulcēšanās ierobežojumu dēļ lielākā daļa pārskata periodā iēplānoto pasākumu tika atcelta, kas samazināja pasākumu apmeklējuma rādītājus.

Krājuma komplektēšanas un organizācijas politika

Krājuma apstrādes un komplektēšanas procesā LNerB speciālisti vadās pēc 2018. gadā apstiprinātajām “Latvijas Neredzīgo bibliotēkas Krājuma komplektēšanas vadlīnijām 2018.–2021. gadam.”

Noslēdzot 2020. gadu, LNerB un filiālbibliotēku kopējo krājumu veidoja 81844 informācijas resursu vienības 204527,99 EUR vērtībā.

No valsts budžeta piešķirtajiem līdzekļiem 2020. gadā komplektēšanai bija atvēlēti 4984 EUR. No tiem: grāmatām — 2877 EUR, periodikai — 2107 EUR. Grāmatu reproducēšanai (audioformātā, Braila rakstā, palielinātā drukā) — 3812 EUR.

Krājuma kustība 2019. gadā

	2018	2019	2020
Jaunieguvumi	4216	5743	6136
t.sk.grāmatas	1028	1020	1470
-t.sk.parastā iespiedrakstā	746	715	989
-t.sk.palielinātā drukā	12	37	225
-t.sk.Braila rakstā (vien.)	263	268	256
(nosauk.)	38	23	21
-t.sk.taktilas	7	-	-
-t.sk. bērniem/jauniešiem	161	146	274
-t.sk.parastā iespiedrakstā	138	131	261
-t.sk.palielinātā drukā	6	9	6
-t.sk.Braila rakstā (nosauk.)	17	6	7
t.sk. audiovizuālie un pārējie	2789	2556	2380

-t.sk. audiogrāmatas	2598	2396	2282
t.sk. bērniem/jauniešiem	222	192	198
t.sk. latv. oriģinālliteratūra	1610	938	1068
-t.sk. parastā iespie drakstā	363	215	323
-t.sk. palielinātā drukā	6	5	14
-t.sk. Braila rakstā (nosauk.)	18	7	8
-t.sk. audiogrāmatās	1211	711	723
t.sk. seriālizdevumi	399	2167 (eks.)	2286
-t.sk. parastā iespie drakstā	126(nos.)	1794 (eks.)	1945(eks.)
-t.sk. Braila rakstā	114	185	167
-t.sk. audiožurnāli	159	188	174
Izslēgtie dokumenti	36125	6669	4487
t.sk. grāmatas	11922	2086	3565
-t.sk. parastā iespie drakstā	8258	1588	1666
-t.sk. palielinātā drukā		1	-
-t.sk. Braila rakstā	3663	442	1899
-t.sk. taktīlas	1		-
t.sk. audiovizuālie un pārējie	23551	3207	24
-t.sk. audiogrāmatas	23540	55	21
t.sk. seriālizdevumi	652	1376	898
Krājuma kopskaits	81207	80195	81844
t.sk. grāmatas	31111	33057	30962
t.sk. audiovizuālie un pārējie	45466	41719	44075
t.sk. prese	4630	5419	6807
Grāmatu krājuma apgrozība	0,77	0,9	1,3
Periodisko izdevumu apgrozība	5,41	4,5	3,6

Bibliotēku popularizējoši pasākumi un izstādes

	2019	2020
Pasākumi	199	95
Izstādes	252	227

2020. gadā LNerB Rīgā un tās filiālēs ir notikuši 95 tematiski pasākumi un organizētas 227 izstādes un 26 ekskursijas.

Jauni pakalpojumi 2020. gadā

1. Ar Kultūras ministrijas atbalstu ir iegādāta tehnika un uzsākta grāmatu reproducēšanu palielinātā drukā. Pamatojoties uz palielinātās drukas pieprasījumu, palielināts palielinātās drukas tirāžu skaits.

2. Ar KM atbalstu ir iegādāta tehnika un programma, lai nodrošinātu mācību grāmatu pārveidi pielāgotā formātā. Latvijas Neredzīgo bibliotēka 2020. gadā ir uzsākusi jauna pakalpojuma izstrādi – mācību grāmatu pārveidi pielāgotā formātā, lai atvieglotu mācību procesu bērniem ar lasīšanas grūtībām. Šādu pielāgotu elektronisko mācību literatūru būs iespējams lasīt/atskaņot ar datoru, planšetdatoru, viedtālruni vai specializētām iekārtām šo grāmatu lasīšanai, kas nodrošinātu pilnvērtīgu mācību procesu bērniem ar lasīšanas traucējumiem (t.sk. disleksiju).

3. Izveidota un ieviesta jauna bibliotēkas aktivitāšu forma – raidījumu cikls “Kafijas pauze” –, kas tiek filmēts un raidīts tiešajā ēterā YouTube kanālā, nodrošinot lasītājiem iespēju pasākumā piedalīties attālināti, kā arī uzdot jautājumus raidījuma viesim. “Kafijas pauzes” ietvaros organizētas 3 tikšanās ar autoriem: ar Dzintaru Tilaku, Marinu Kosteņecku un Krišjāņa Barona muzeja vadītāju Rūtu Kārkliņu.

4. Pārskata gadā bibliotēka aktīvi piedalījās Kultūras ministrijas rīkotajā akcijā #Ēkultūra. LNerB katru dienu – ārkārtējās situācijas laikā bibliotēkas YouTube kanālā ievietoja kādu stāstu no bibliotēkas audiogrāmatu piedāvājuma. Pandēmijas laikā bibliotēkas YouTube kanālā ievietotie R.Blaumaņa stāsti un noveles, latviešu tautas pasakas ir pieejamas pastāvīgi. Tos aktīvi izmantoja skolu audzēkņi.

5. Kultūras informācijas sistēmu centra projekta „Elektroniskās publikācijas Latvijas bibliotēkām” ietvaros Rēzeknes filiālbibliotēka piedāvāja lietotājiem jaunas E-grāmatu un periodisko izdevumu datubāzes: BiblioPlanet; BiblioRossica un Non-fiction library.

6. 2020. gada martā sākti Strazdumuižas radio lasījumi 70 klausītājiem (Strazdumuižas ciematā dzīvojošiem redzes invalīdiem). Preses izdevumu apskati, jauno grāmatu fragmentu un dzejas lasījumi 1x nedēļā Strazdumuižas organizācijas vietējā radio.

7. Aktuālu periodisko izdevumu ieraksti audio formātā. Ārkārtējās situācijas apstākļos, kad tika atcelti jebkādi pasākumi klātienē, bibliotēkas mērķauditorijai Daugavpils filiālē tika nodrošināts jauns priekšā lasīšanas pakalpojuma saņemšanas veids – periodisko izdevumu audioieraksti, kurus bija iespējams saņemt zibatmiņās un elektroniski nosūtīt pa e-pastu.

8. Latvijas Neredzīgo bibliotēka uzsākusi sadarbību ar Viegļās valodas aģentūru. Viegļās valodas aģentūra darbojas, lai veicinātu latviešu valodas – valsts valodas nostiprināšanu un ilgtspējīgu attīstību, lai ikvienam mūsu valstī būtu iespējams lasīt un saprast izlasīto. LNerB Skaņu ierakstu studijā ieskaņotas trīs grāmatas vieglajā valodā. Grāmatas interesentiem pieejamas bibliotēkas tīmekļvietnē.

9. Lai padarītu pielāgotās audiogrāmatas pieejamākas lasītājiem, piedāvājam iespēju digitālās audiogrāmatas saņemt elektroniski, neapmeklējot bibliotēku. 2020. gada nogalē bibliotēka saviem pielāgotās literatūras lasītājiem piedāvāja jaunu pakalpojumu – audiogrāmatu lejupielādi attālināti.

Projektu izstrāde

Projekta nosaukums	Finansējuma apjoms	Projekta apraksts (t. sk. īstenošanas laika periods, rezultāti, īss kopsavilkums)
UNESCO LNK tīkla iniciatīva "Stāstu bibliotēka"	-	2019. – 2021. gadam. Mērķis - veicināt neformālo izglītību mantojuma jomā caur stāstniecību kā nozīmīgas nemateriālā kultūras mantojuma daļas aktualizēšanu Latvijā. Bibliotēka rīko stāstu stāstīšanas pasākumus, kā arī aktīvi iesaistās UNESCO LNK organizētās aktivitātēs.
LNB Bērnu literatūras centra "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija"	49,00	Mērķis - veicināt lasītprasmi un interesi par grāmatām, vienot lasītājus un rosināt diskusijas par labāko oriģinālliteratūru un ārzemju literatūru bērniem. Sekmēt augstvērtīgas literatūras izplatību un atpazīstamību bērniem ar redzes traucējumiem un citādām lasīšanas grūtībām.

3. Personāls

Latvijas Neredzīgo bibliotēkas amatu sarakstā 2020. gadā bija 46 amata vietas. Faktiskais vidējais darbinieku skaits 2020. gadā bija 46 darbinieki. 2020. gadā darbā pieņemti 2 darbinieki, darba attiecības izbeiguši 2 darbinieki.

Kopējais darbinieku skaits 31.12.2020. - 47, no kuriem 37 strādā centra bibliotēkā Rīgā un 10 - filiālbibliotēkās. Nepilnu slodzi pārskata periodā strādājuši 7 darbinieki.

Kopējā darbinieku skaitā bija 37 sievietes un 10 vīrieši.

Vecuma grupā no 21 līdz 39 gadiem bija 15 darbinieki, 40-59 gadiem – 21 darbinieki, vecāki par 60 gadiem – 11 darbinieki.

No kopējā darbinieku skaita 24 ir bibliotekārie darbinieki, no tiem 18 ir ar bibliotekāro izglītību un 6 ar izglītību citās jomās.

LNERB reprodukcijas darbu nodaļās - Braila raksta nodaļā un Skaņu ierakstu un IT nodaļā strādā 16 darbinieki, tajā skaitā 7 cilvēki ar redzes invaliditāti, no kuriem trīs ir pilnīgi neredzīgi un 4 – vājredzīgi.

Personāla izglītība

No 24 bibliotekārajiem darbiniekiem 15 ir ar bibliotekāro izglītību vai to turpina apgūt:

Bibliotekāro darbinieku skaits	24
no tiem ar bibliotekāro izglītību	18
<i>t.sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)</i>	7
<i>t.sk. ar bakalaura grādu</i>	3

<i>t.sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību</i>	3
<i>t.sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993.g.)</i>	
<i>t.sk. ar III profesionālo kvalifikācijas līmeni</i>	5
no tiem ar izglītību citās jomās	6
<i>t.sk. ar maģistra grādu (arī pielīdzinātie maģistri)</i>	1
<i>t.sk. ar bakalaura grādu</i>	2
<i>t.sk. ar 1. līmeņa profesionālo augstāko jeb koledžas izglītību</i>	
<i>t.sk. ar augstāko izglītību (līdz 1993.g.)</i>	
no tiem ar vispārējo vidējo vai profesionālo izglītību	3
Pārējo darbinieku skaits (Braila raksta nodaļa, Skaņu ierakstu studija, saimniecības daļa)	23

Lai attīstītu darbinieku kompetences un paaugstinātu viņu kvalifikāciju, LNerB veicina personāla iesaistīšanos dažādos profesionālās pilnveides pasākumos un iespēju robežās finansē mācības. Pārskata periodā LNerB finansējusi 4 profesionālās pilnveides pasākumus. Šim mērķim izlietoti 257,00 EUR

4. Komunikācija ar sabiedrību

4.1. Sadarbība ar valsts un pašvaldības iestādēm un nevalstisko sektoru

Pārskata gadā nostiprināta sadarbība ar sociālajām institūcijām – sociālās aprūpes centriem, pansionātiem un biedrībām, ar mērķi – nodrošināt pielāgoto informācijas resursu pieejamību iedzīvotājiem ar redzes traucējumiem vai citādām lasīšanas grūtībām un uzlabot bibliotēkas sniegto pakalpojumu kvalitāti. Sadarbības rezultātā izveidoti **116 ārējās apkalpošanas punkti** (ĀAP).

Kā arī noslēgtas vienošanās par sadarbību starpbibliotēku abonementa (SBA) ietvaros ar **102 pašvaldību publiskajām bibliotēkām**. Vairākām reģionu galvenajām bibliotēkām ir izsūtītas pielāgotās literatūras grāmatu kopas. Pilnveidota pielāgotās literatūras aprīte visā Latvijas teritorijā, kas paredzēta ne tikai redzes invalīdiem, bet arī iedzīvotājiem ar drukātā teksta uztveres grūtībām, tādējādi paplašinot bibliotēkas mērķauditoriju

4.2. Pasākumi sabiedrības informēšanai un izglītošanai

Publicitāte

LNerB aktīvi un mērķtiecīgi strādā pie sava tēla veidošanas. Pārskata gadā darbu sāka jaunā bibliotēkas tīmekļvietne. Testa režīmā darbu uzsāka arī jauns e-katalogs.

Bibliotēkas tīmekļvietnē atrodama jaunākā informācija par pasākumiem bibliotēkā Rīgā un tās filiālēs, pielāgotās literatūras jaunieguvumi un cita aktuālā informācija. Izmantojot bibliotēkas tīmekļvietni, ir iespējams autorizēties un veikt audiogrāmatu lejupielādi attālināti.

Reizi mēnesī bibliotēka izdot informatīvo avīzīti par bibliotēku “Bazūne”, kas pieejama Braila rakstā, palielinātā drukā un elektroniski bibliotēkas mājaslapā, kā arī audioformātā audiožurnālā “Doma”.

Bibliotēkā aktīvi darbojas savos sociālo tīklu kontos. Sociālajos tīklos bibliotēka dalās ar jaunāko informāciju bibliotēkas dzīvē, popularizējot savu krājumu un pakalpojumus, kā arī dalās ar jaunāko informāciju literatūras un bibliotēku jomā.

Bibliotēkas informācija tīmeklī:

Bibliotēkas tīmekļa vietne: <http://www.neredzigobiblioteka.lv>

Sociālie tīkli:

- Twitter: <https://twitter.com/LNerB>
- Facebook: <https://www.facebook.com/LNerB>
- Draugiem.lv: <https://www.draugiem.lv/neredzigobiblioteka.lv>
- Youtube: https://www.youtube.com/channel/UC2SZa8cE4ukjB_D5P1Qp8rQ

Informācijas resursu popularizēšanas pasākumi

Bibliotēka pārskata periodā rīkojusi 95 pasākumus un 227 izstādes, lai popularizētu bibliotēku un tās krājumu.

2020. gadā LNerB aktīvi piedalījās Kultūras ministrijas rīkotajā akcijā #Ēkultūra. Tās ietvaros bibliotēka savā *YouTube* kanālā pirmo reizi plašākai sabiedrībai piedāvāja audiogrāmatas, kurām beigušās mantiskās autortiesības. Bibliotēkas YouTube kanālā ievietoti 54 Rūdolfa Blaumaņa stāsti un noveles, kas pievērša lielu sabiedrības uzmanību un daudzi izmantoja iespēju šos darbus noklausīties. Visvairāk skatījumu 2020. gadā bija R. Blaumaņa novelei “Raudupiete” (1519 skatījumi), “Nāves ēnā” (1163 skatījumi) un “Salna pavasarī” (870 skatījumi). #Ēkultūra akcijas ietvaros bibliotēkas YouTube kontā ievietotas arī 100 latviešu tautas pasakas.

Izglītojoši pasākumi

LNerB izglītojošo darbību īsteno, organizējot izglītojošas lekcijas, E-prasmju (Digitālo) nedēļu, bibliotekārās stundas vispārīglītojošo skolu audzēkņiem un izglītojošas ekskursijas citiem interesentiem. Līdzās šiem pasākumiem pārskata periodā bija paredzēta lietotāju apmācība valsts un pašvaldību e-risinājumu lietošanā ikdienā, taču Covid-19 ierobežojumu dēļ visi šie plānotie pasākumi tika atcelti.

Rēzeknes filiālbibliotēka piedalījās un īstenoja līdzdalību Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijas profesionālā bakalaura studiju programmas „Speciālā izglītība” studiju kursa „Braila raksta pamati / Basics of Braille” satura sastādīšanā. Studiju kursa mērķis ir pilnveidot studējošo pedagoģisko kompetenci darbā ar izglītojamajiem ar redzes traucējumiem, iemācot studentus rakstīt, lasīt Braila rakstā un sagatavot mācību materiālus skolēniem Braila rakstā.

2020. gadā 26 ekskursijās LNerB un tās filiāles apmeklēja 245 interesenti. Apmeklētāju vidū bija gan kolēģi no Salaspils novada un Pierīgas reģiona bibliotēkām, bibliotekāri no Liepājas Centrālās Zinātniskās bibliotēkas un tās filiālēm, gan LU un RSU studenti, Liepājas Universitātes Pedagoģijas un sociālā darba fakultātes studenti un pasniedzēji, gan vispārīglītojošu skolu audzēkņi.

Pārskata gadā tika organizēts izglītojošs seminārs Salaspils novada un Pierīgas reģiona bibliotēkām, lai veicinātu sadarbību SBA jomā un sekmētu bibliotekāro un informacionālo pakalpojumu nodrošināšanu pielāgotā formātā (audio formātā, palielinātā drukā, Braila rakstā)

personām, kuras atbilst vismaz vienam kritērijam, kas atrunāti Autortiesību likuma 22.¹ panta pirmajā daļā.

LNERB un tās filiāles piedāvā saņemt uzziņu un informācijas pakalpojumus gan klātienē, gan attālināti. Pārskata periodā uzziņu un konsultāciju skaits (2595) pieauga par 34% , turklāt laikā, kad klātienē pakalpojumu sniegšana ārkārtējās situācijas dēļ bija aizliegta, ievērojami palielinājās attālinātu uzziņu un konsultāciju skaits. Papildus tam lietotāji ar redzes traucējumiem vai citādām lasīšanas grūtībām tika mērķtiecīgi (pa tālruni un e-pastu) informēti par iespējām baudīt kultūras norises – īpaši grāmatu lasījumus un teātra iestudējumus – tīmeklī Kultūras ministrijas kampaņas #Ēkultūra ietvaros.

5. Nākamajā gadā plānotie pasākumi

5.1. Iepriekšējā gadā uzsāktu pasākumu turpināšana

- Sagatavot saturiski kvalitatīvus un daudzpusīgus informācijas resursus, nodrošināt to izmantošanu plašam lietotāju lokam Latvijā.
- Nodrošināt un uzglabāt Latvijā izdoto grāmatu un periodisko izdevumu Braila rakstā obligāto eksemplāru.
- Nodrošināt pielāgoto informāciju personām, kuras ir neredzīgas, ar redzes traucējumiem vai citādām lasīšanas grūtībām — LNERB centrā Rīgā un 7 LNERB filiālbibliotēkās:
 - reproducējot grāmatas audioformātā, Braila rakstā, palielinātā drukā;
 - reproducējot elektronisko mācību literatūru DASY formātā bērniem ar lasīšanas traucējumiem.
 - ieskaņojot audiožurnālus latviešu un krievu valodās;
 - izdodot periodiskos izdevumus: avīzīti “Bazūne” un informatīvo materiālu “Gaisma”;
 - sagatavojot brošūras, informatīvos materiālus Braila rakstā.
- Popularizēt literatūru, organizējot izstādes, Dzejas dienas, grāmatu (dažādā formātā) atvēršanas svētkus, tikšanās ar grāmatu autoriem.
- Organizēt un piedalīties pasākumos (semināros, konferencēs), popularizējot LNERB pakalpojumus .

5.2. Galvenie nākamā gada uzdevumi un pasākumi

- Attīstīt un pilnveidot LNERB informācijas sistēmas “Krājuma uzskaites un lasītāju apkalpošanas programma” jauno versiju, organizēt apmācības filiālēs un uz vietas Rīgā.
- Pilnveidot LNERB krājuma informācijas resursu saturisko un formu daudzveidību.
- Novadpētniecības un tifloloģijas materiālu atlase digitalizācijai un datu ievadei Pētniecības datu bāzē.
- Papildināt Pētniecības datu bāzi, iekļaujot neregistrētos dokumentus un strukturējot tos pēc 2020. gada izstrādātās Pētniecības datu bāzes koncepcijas. Turpināt digitalizēt nozīmīgākos materiālus un veidot tematiskas kolekcijas. Nodrošināt lasītājiem attālinātu piekļuvi informācijai par Pētniecības datu bāzes saturu un tematiskām kolekcijām.

- Pielāgotās literatūras aprites pilnveidošana, nostiprinot un paplašinot sadarbību ar sociālās aprūpes centriem, nevalstiskajām organizācijām, izglītības iestādēm un publiskajām bibliotēkām.
- Turpināt sadarbību ar Viegļās valodas aģentūru par kvalitatīvas literatūras izdošanu vieglajā valodā. Turpināt sadarbību ar Latvijas Disleksijas biedrību par mācību literatūras izdošanu bērniem ar lasīšanas traucējumiem.
- Veikt akreditācijas komisijas ieteikumu izpildi.